

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Г.О. Бірта
(підпис)

Г.О. Бірта
(ініціали, прізвище)

03 09 _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Ринок і ресурси товарів»

освітня програма «Митна справа в міжнародній торгівлі»

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність _____
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування _____
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти _____ бакалавр _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Ринок і ресурси товарів» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи
Протокол від «03» вересня 2021 року № 1

Полтава 2021

Укладач: Хмельницька Є.В., доцент, к.т.н., доцент.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Митна справа в міжнародній торгівлі» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня бакалавр

(підпис)

А.С. Ткаченко
(ініціали, прізвище)

« 02 » 09 2021 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни Ринок і ресурси товарів

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> <i>Постреквізити:</i> Експорт товарів, Управління якістю та безпечністю товарів, Ідентифікація та методи визначення фальсифікації товарів, Товарна номенклатура ЗЕД	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	1/ 1	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5 /2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 20 год.		
- практичні заняття: 40 год.		
- самостійна робота: 90 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: -		
- лекції: 2 семестр - .		
- практичні заняття: 2 семестр - .		
- самостійна робота: 2 семестр – .		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен):-.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ринок і ресурси товарів» - набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок щодо ринку і ресурсів споживчих товарів України

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (СК06) Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність продукції (СК 11); 	<ul style="list-style-type: none"> Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (ПР02); Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПР08); Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення

<ul style="list-style-type: none"> • Здатність брати участь в розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених проектів та програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів.(СК12); • Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (СК16) 	<p>й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (ПР12);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (ПР15); • Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (ПР16).
--	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Ринок і ресурси продовольчих товарів

Тема 1. Теоретичні основи формування продовольчих ресурсів та створення ринку

Особливості сільськогосподарського виробництва та їхній вплив на формування продовольчих ресурсів. Умови й чинники формування продовольчого ринку. Соціально-економічна оцінка функціонування ринку продовольства.

Тема 2. Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів, цукру й супутніх продуктів, картоплі та продуктів її переробки

Структура продовольчого ринку. Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів. Ринок і ресурси цукру й супутніх продуктів (патока, харчові кислоти). Виробництво картоплі й продуктів її переробки (крохмаль і спирт).

Тема 3. Ринок і ресурси рослинних олій, винограду й продуктів його переробки, тютюну для промислової переробки, хмелю й продуктів,що з нього виготовляють

Ринок і ресурси рослинних олій, а також продуктів їх переробки (маргарин, мило). Виробництво свіжого винограду, виноградних вин і соку, коньяку, виноградного оцту, олії, дріжджів, спирту, винокам'яної кислоти, дубильних речовин. Спеціалізоване рослинництво з вирощування тютюну й виробництво з нього сигарет, цигарок, курильного тютюну й махорки, а також одержання нікотинових препаратів, лимонної та яблучної кислот. Вирощування хмелю як цінної сировини для пивоваріння й виробництво з нього дріжджів, лікарських препаратів та косметичних засобів, лаків і фарб.

Тема 4. Ринок і ресурси продуктів тваринництва, риби та рибних товарів, продуктів бджолярства

М'ясне скотарство, свинарство, птахівництво та вівчарство, а також м'ясні продукти з них. Ринок і ресурси молока й молочних товарів. Риба й рибні товари. Мед та інші продукти бджільництва (віск, пилок, прополіс, маточне молочко).

Модуль 2. Ринок і ресурси непродовольчих товарів

Тема 5. Потенціал і тенденції розвитку ринку легкої й текстильної промисловості, трикотажної, шкіряної й хутряної галузі

Особливості виробництва легкої й текстильної промисловості. Трикотажна, шкіряна й хутряна галузі виробництва.

Тема 6. Ринок і ресурси товарів лісовиробничого комплексу, поліграфічної продукції

Ринок і ресурси деревопереробного виробництва (фанера, меблі, будівельні матеріали з деревної сировини). Целюлозно-паперове виробництво (целюлоза та виробництво картону). Виробництво поліграфічної продукції.

Тема 7. Ринок і ресурси будівельних товарів, фарфорово-фаянсових виробів і виробів з пластмас

Ринок і ресурси промисловості будівельних матеріалів, будівельних конструкцій і деталей. Виробництво фарфорово-фаянсових виробів. Вироби з пластмас.

Тема 8. Потенціал і тенденції розвитку ринку товарів для благоустрою житла й товарів культурно-побутового призначення

Потенціал і тенденції розвитку ринку електропобутових приладів. Килимові вироби. Музичні товари.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни Ринок і ресурси товарів для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Ринок і ресурси продовольчих товарів					
<p>Тема 1. Теоретичні основи формування продовольчих ресурсів та створення ринку</p> <p>Лекція 1. Теоретичні основи формування продовольчих ресурсів та створення ринку</p> <p>1. Особливості сільськогосподарського виробництва та їх вплив на формування продовольчих ресурсів.</p> <p>2. Умови і чинники формування продовольчого ринку.</p> <p>3. Соціально-економічна оцінка функціонування ринку продовольства.</p>	2	<p>Практичне заняття 1.</p> <p>Теоретичні основи формування продовольчих ресурсів та створення ринку</p> <p>Вивчення споживання продуктів харчування за останні роки в Україні</p> <p>2. Вивчення співвідношення продовольчих і непродовольчих товарів у роздрібному товарообігу України за останні роки</p> <p>3. Аналіз споживання основних продуктів харчування з різними сукупними витратами на душу населення</p> <p>4. Вивчення й аналіз споживання продуктів харчування міського та сільського населення</p>	2	Вивчити принципи відмінності, що істотно впливають на господарський механізм виробництва продовольчих товарів та продовольчий ринок.	10

		за останні роки			
<p>Тема 2. Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів, цукру і супутніх продуктів, картоплі і продуктів їх переробки</p> <p>Лекція 2. Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів, цукру і супутніх продуктів, картоплі і продуктів їх переробки</p> <p>1. Структура продовольчого ринку.</p> <p>2. Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів.</p> <p>3. Ринок і ресурси цукру і супутніх продуктів (патока, харчові кислоти).</p> <p>4. Виробництво картоплі і продуктів її переробки (крохмаль і спирт)</p>	4	<p>Практичне заняття 2.</p> <p>Ринок і ресурси зерноборошняних і плодовоовочевих товарів, цукру і супутніх продуктів, картоплі і продуктів їх переробки</p> <p>1. Вивчення виробництва зернових і зернобобових культур в Україні за останні роки</p> <p>2. Вивчення виробництва плодовоовочевих культур в Україні за останні роки</p> <p>3. Вивчення розмірів посівних площ основних сільськогосподарських культур</p> <p>4. Ознайомлення з ресурсами зерноборошняних товарів, цукру, крохмалю та плодовоовочевих консервів</p>	6	Ознайомлення із діяльністю організацій, що займаються проблемами світового виробництва зерна, його споживанням, якістю, запасами і торгівлею	12
<p>Тема 3. Ринок і ресурси олій, винограду і продуктів його переробки, тютюну для промислової переробки, хмелю і продуктів, що з нього виготовляють</p> <p>Лекція 3. Ринок і ресурси олій, винограду і продуктів його переробки, тютюну для промислової переробки, хмелю і продуктів, що з нього виготовляють</p> <p>1. Ринок і ресурси рослинних олій, а також продуктів їх переробки (маргарин, мило).</p> <p>2. Виробництво свіжого винограду, ринок продуктів їх переробки.</p> <p>3. Вирощування тютюну і виробництво з нього сигарет, цигарок, курильного тютюну і махорки, а також одержання нікотинових препаратів, лимонної та</p>	2	<p>Практичне заняття 3.</p> <p>Ринок і ресурси олій, винограду і продуктів його переробки, тютюну для промислової переробки, хмелю і продуктів, що з нього виготовляють</p> <p>1. Вивчення виробництва соняшнику як основної олійної культури</p> <p>2. Вивчення основних країн у світовому виробництві виноградних вин</p> <p>3. Ознайомлення з ресурсами при виготовленні продуктів переробки олійних рослин</p> <p>4. Вивчення ресурсів при виробництві продуктів переробки винограду</p>	6	Зробити порівняльну характеристику виробництва вин в Україні і країнах Європи	12

яблучної кислот. 4. Вирощування хмелю для пивоваріння і виробництво з нього дріжджів, лікарських препаратів та косметичних засобів, лаків і фарб.					
Тема 4. Ринок і ресурси продуктів тваринництва, риби і рибних товарів, продуктів бджолярства Лекція 4. Ринок і ресурси продуктів тваринництва, риби і рибних товарів, продуктів бджолярства 1. М'ясне скотарство, свинарство, птахівництво і вівчарство, а також м'ясні продукти з них. 2. Ринок і ресурси молока і молочних товарів. 3. Риба і рибні товари. 4. Мед і інші продукти бджільництва (віск, пилок, прополіс, маточне молочко)	4	Практичне заняття 4. Ринок і ресурси продуктів тваринництва, риби і рибних товарів, продуктів бджолярства 1. Вивчення кількості поголів'я худоби в Україні як ресурсу для виробництва м'яса й м'ясопродуктів, молока 2. Вивчення кількості вилову риби в Україні 3. Вивчення виробництва продуктів тваринництва за останні роки в Україні 4. Ознайомлення з асортиментом квіткового меду і визначення нектару рослини, з якої він виробляється	6	Зробити порівняльну характеристику рибних ресурсів провідних країн виробників риби і рибних продуктів	12
Модуль 2. Ринок і ресурси непродуктованих товарів					
Тема 5. Потенціал і тенденції розвитку легкої і текстильної промисловості, трикотажної, шкіряної і хутряної галузі Лекція 5. Потенціал і тенденції розвитку легкої і текстильної промисловості, трикотажної, шкіряної і хутряної галузі 1. Особливості виробництва легкої і текстильної промисловості. 2. Трикотажна промисловість. 3. Шкіряна і хутряна галузі виробництва.	2	Практичне заняття 5 Потенціал і тенденції розвитку легкої і текстильної промисловості, трикотажної, шкіряної і хутряної галузі 1. Вивчення виробництва тканини в Україні за останні місяці поточного року 2. Вивчення виробництва взуття в Україні за останні місяці поточного року 3. Вивчення виробництва основних видів продукції легкої промисловості за останні роки 4. Аналіз стану ринку та ресурсного потенціалу	6	Вивчення соціально-економічних та природних передумов, що сприяли розвитку швейної та хутрової промисловості України	12

		України легкої промисловості			
<p>Тема 6. Ринок і ресурси товарів лісовиробничого комплексу, поліграфічної продукції</p> <p>Лекція 6. Ринок і ресурси товарів лісовиробничого комплексу, поліграфічної продукції</p> <p>1. Ринок і ресурси деревопереробного виробництва (фанера, меблі, будівельні матеріали з деревної сировини).</p> <p>2. Целюлозно-паперове виробництво (целюлоза і виробництво картону).</p> <p>3. Виробництво поліграфічної продукції.</p>	2	<p>Практичне заняття 6</p> <p>Ринок і ресурси товарів лісовиробничого комплексу, поліграфічної продукції</p> <p>1. Аналіз деревопереробного виробництва в Україні за останні роки</p> <p>2. Вивчення целюлозно-паперового виробництва в Україні за останні роки</p> <p>3. Аналіз динаміки виробництва целюлозно-паперового виробництва України протягом року</p> <p>4. Вивчення основних поліграфічних підприємств України та їх частка у видавництві книг і брошур</p>	6	Дати характеристику основним видам деревини, що заготовляють на території України та їх призначення	12
<p>Тема 7. Ринок і ресурси будівельних товарів, фарфорово-фаянсових виробів і виробів із пластмас</p> <p>Лекція 7. Ринок і ресурси будівельних товарів, фарфорово-фаянсових виробів і виробів із п</p> <p>1. Ринок і ресурси промисловості будівельних матеріалів, будівельних конструкцій і деталей.</p> <p>2. Виробництво фарфорово-фаянсових виробів.</p> <p>3. Вироби з пластмас</p>	2	<p>Практичне заняття 7</p> <p>Ринок і ресурси будівельних товарів, фарфорово-фаянсових виробів і виробів із пластмас</p> <p>1. Аналіз виробництва будівельних матеріалів в Україні за останні роки</p> <p>2. Аналіз динаміки виробництва будівельних матеріалів в Україні протягом року</p> <p>3. Вивчення ресурсів виробництва будівельних матеріалів, фарфору, фаянсу й скла в Україні, а також підприємства, які займаються виробництвом цих товарів</p> <p>4. Вивчення виробництва пластмаси в Україні за місяцями за останній рік</p>	6	Вивчення факторів, що впливають на розвиток ринку будівельних товарів та фарфорово-фаянсових виробів	10
<p>Тема 8. Потенціал і тенденції розвитку ринку товарів для благоустрою житла і товарів культурно-</p>	2	<p>Практичне заняття 8</p> <p>Потенціал і тенденції розвитку ринку товарів для благоустрою житла і</p>	2	Вивчити тенденції розвитку ринку товарів для благоустрою	10

<p>побутового призначення</p> <p>Лекція 8. Потенціал і тенденції розвитку ринку товарів для благоустрою житла і товарів культурно-побутового призначення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електро-побутові прилади. 2. Килимові вироби. 3. Музичні товари 		<p>товарів культурно-побутового призначення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз виробництва електропобутових приладів в Україні за останні роки 2. Вивчення динаміки виробництва електропобутових машин в Україні за місяцями за останній рік 3. Вивчення динаміки виробництва килимових виробів в Україні за останні роки 4. Вивчення ринку виробництва музичних інструментів в Україні 		житла	
--	--	---	--	-------	--

Розділ 5 Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування лекцій (4 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (4 балів); відвідування занять (4 балів); обговорення матеріалу занять (4 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування лекцій (4 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (4 балів); відвідування занять (4 балів); обговорення матеріалу занять (4 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

Основні

1. Березін О.В.Продовольчий ринок України: теоретико-методичні засади формування і розвитку: Монографія. - К.: Центр учбової літератури. 2008. - 184 с.
2. Задорожний І.М., Гаврилишин В.В. Продовольчі товари і продовольча сировина. Світове виробництво, споживання, експорт, імпорт. - Львів: Львівська комерційна академія, 2002.-416 с.
3. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Підручник. -К.: Вікар, 2006.-396 с.
4. Федько В.П., Федько Н.Г. Инфраструктура товарного рынка. Серия «Учебники, учебные пособия». Ростов н/Д: Феникс, 2000 - 512 с.
5. Яценко А.Я., Дубинюк Я.А., Марена Т.В. Міжнародні ринки ресурсів: Навчальний посібник/Під ред. проф. Макогона Ю.В. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 194 с.

Додаткові

6. Азарян Е.М. Потребительский рынок: становление и развитие/ Донецк: НАН Украины. Ин.-т. экономики и промышленности, 2002. - 304 с.
7. Волков А.А. Соціально-економічні аспекти регіонального споживчого ринку/ торгівля і ринок України. Вип.13. Т.1.: Тематичний збірник наукових праць. - Донецьк, 2002.-с. 32-38.
8. Основи економічної теорії. Підручник/ за ред. В.А. Предборський. - М.: Кондор, 2002.-621 с .
9. Торгівля і ринок України. Вип. 13.Т.П.: Тематичний збірник наукових праць/ Ред. О.О.Шубін. - Донецьк: Дон ДУЕТ, 2002. - 486 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Банк тестів за курсом, які розміщені у програмній оболонці Open test.
2. Супровід лекцій за курсом з використанням Microsoft PowerPoint Presentation.
3. Хмельницька Є.В., Офіленко Н.О. Ринок і ресурси товарів: дистанційний курс // Є.В. Хмельницька, Н.О. Офіленко [Електронний ресурс] : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2779>